

EXPUNERE DE MOTIVE

Reglementarea relațiilor dintre operatorii de rețele de comunicații electronice și furnizorii de servicii în privința accesului la rețelele de comunicații electronice și a interconectării acestora are o importanță crucială în contextul deschiderii competiției pe piața telecomunicațiilor la 1 ianuarie 2003. Armonizarea legislației românești cu prevederile legislației europene în domeniu constituie unul dintre angajamentele principale ale României în cadrul capitolului 19 de negociere cu Uniunea Europeană (*Telecomunicații și tehnologia informației*). Adoptarea de măsuri urgente în acest domeniu prin ordonanță de Guvern este posibilă în temeiul **art.1 pct. VI poz.1 din Legea nr. 751/2001 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe**, care prevede posibilitatea adoptării de reglementări armonizate cu *acquis*-ul comunitar în sectorul telecomunicațiilor.

Legislația existentă în prezent în domeniul accesului și interconectării se reduce la un număr de trei articole inserate în Legea nr.74/1996 a telecomunicațiilor, în aplicarea cărora a fost emis Ordinul nr.14/1998 al ministrului comunicațiilor. Aceste acte normative au încercat să țină pasul cu Directivele Uniunii Europene care au reglementat accesul și interconectarea în telecomunicații, dar au devenit desuete în contextul în care în decembrie 2000 a fost publicat **Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 2887/2000 privind accesul necondiționat la bucla locală**, iar în ianuarie 2002 organele Uniunii au definitivat procesul de adoptare a noii **Directive a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora** (încă nepublicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene).

În vederea alinierii legislației în acest domeniu la *acquis*-ul comunitar, a fost elaborat prezentul proiect de Ordonanță a Guvernului privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, care va abroga și va înlocui textele legale menționate. Acest proiect transpune integral prevederile noii **Directive a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora**, preluând, în plus, prevederi ale **Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 2887/2000 privind accesul necondiționat la bucla locală**. Prevederile sale se organizează în jurul următoarelor centre de interes:

a) Definirea unor termeni noi, în scopul armonizării cu prevederile legislației europene. În contextul adoptării pachetului de Directive „The 1999 Communications Review”, care creează noul cadru de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice la nivel european, pachet din care face parte și Directiva pe care o implementează acest proiect de Ordonanță, s-au operat importante schimbări de ordin terminologic, introducându-se conceptul de „comunicații electronice”, care va lua locul tradiționalului concept de „telecomunicații”. În mod corespunzător, s-a introdus definiția „rețelei de comunicații electronice”, care înglobează toate sistemele de transmisie și, acolo unde este cazul, echipamentele de comutare sau rutare precum și orice alte resurse, care permit transportul semnalelor prin fir, radio, fibră optică sau orice alte mijloace electromagnetice. Această

definiție amplă va acoperi, în spiritul neutralității tehnologice și a convergenței, rețelele fixe (cu comutare de circuite sau de pachete, inclusiv Internet) și rețelele mobile terestre, rețelele de comunicații prin satelit, rețelele utilizate pentru transmiterea comunicației audiovizuale și rețelele de cablu TV, indiferent de tipul informației transportate, precum și alte rețele, în măsura în care sunt utilizate în scopul transmiterii de semnale. În mod corespunzător, a fost introdusă definiția „serviciului de comunicații electronice”, care desemnează un serviciu, furnizat de regulă contra cost, care constă, în întregime sau în principal, în transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice, inclusiv serviciile de telecomunicații și serviciile de transmisie prin rețelele utilizate pentru comunicații audiovizuale, dar fără a include serviciile prin care se furnizează conținutul transmis prin intermediul rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice sau prin care se exercită controlul editorial asupra acestui conținut.

De asemenea, au fost definite concepte prezente în limbajul tehnic, dar care nu se bucurau de consacrare legislativă sau a căror definire nu era concordantă cu cea utilizată în legislația comunitară: „infrastructura asociată”, „sistem de acces restricționat”, „acces”, „interconectare”, „serviciu de programe de televiziune pentru ecran lat”, „buclă locală”, „colocare”.

b) Drepturile și obligațiile operatorilor. Pentru a se asigura furnizarea și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, proiectul de Ordonanță prevede că orice operator al unei rețele publice de comunicații are:

1. **dreptul de a negocia un acord de interconectare** cu orice alt operator al unei rețele publice de comunicații, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații interconectate cu rețeaua oricărui dintre cei doi operatori;

2. **obligația, la cererea unui terț autorizat în condițiile legii, de a negocia un acord de interconectare cu solicitantul în cauză**, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele.

c) Puterile de intervenție ale autorității de reglementare în sectorul comunicațiilor electronice. Autoritatea de reglementare în domeniu, care în prezent este Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, va lua toate măsurile necesare pentru a încuraja și, acolo unde este cazul, a asigura, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe, accesul și interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, cu respectarea principiilor eficienței economice, promovării concurenței și maximizării beneficiului utilizatorului final. Măsurile pe care le poate adopta autoritatea de reglementare pot viza în special impunerea următoarelor obligații:

1. **obligații în sarcina persoanelor care controlează accesul la utilizatorii finali, inclusiv, unde este cazul, obligația de a asigura interconectarea rețelelor acestor persoane**, dacă impunerea acestor obligații este necesară pentru asigurarea conectivității între utilizatorii finali;

2. **obligația operatorilor de a furniza accesul la unele elemente ale infrastructurii asociate**, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, dacă impunerea acestei obligații

este necesară pentru a asigura **accesul utilizatorilor finali la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio sau de televiziune.**

Obligațiile impuse de autoritatea de reglementare trebuie să fie obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii. Autoritatea de reglementare are dreptul să intervină pentru a impune măsurile necesare privind interconectarea sau accesul, **din proprie inițiativă sau, în lipsa acordului părților, la cererea uneia dintre părți.**

d) Posibilitatea autorității de reglementare de a impune obligații determinate operatorilor cu putere semnificativă pe o anumită piață. Obligațiile pe care autoritatea de reglementare le poate impune operatorilor cu putere semnificativă pe o anumită piață pot fi:

1. **Obligații de transparență.** Aceste obligații pot viza aducerea la cunoștința publicului a anumitor informații, precum specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, modalitățile și condițiile de furnizare și utilizare, informațiile contabile și tarifele practicate.

În cazul în care unui operator i-au fost impuse obligații de nediscriminare, autoritatea de reglementare poate impune acelui operator obligația de a publica o ofertă de referință care trebuie să fie suficient de detaliată pentru a asigura că solicitanții nu vor trebui să plătească pentru resurse care nu sunt necesare serviciului pe care l-au solicitat.

2. **Obligații de nediscriminare.** Prin impunerea acestor obligații, autoritatea de reglementare va urmări să asigure, în special, că operatorii aplică condiții echivalente în circumstanțe echivalente altor operatori care furnizează servicii echivalente și pun la dispoziția celorlalți operatori servicii și informații în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu acelea oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile furnizate filialelor, sediilor secundare sau partenerilor săi.

3. **Obligații privind evidența contabilă separată.** Autoritatea de reglementare poate, în special, să impună unui operator integrat pe verticală să urmărească distinct în evidența corespunzătoare tarifele la vânzarea de gros și tarifele de transfer intern, pentru a asigura, între altele, îndeplinirea obligației de nediscriminare sau pentru a împiedica subvenționarea încrucișată, dacă aceasta este abuzivă.

Pentru a facilita verificarea îndeplinirii obligațiilor de transparență și de nediscriminare, autoritatea de reglementare poate să impună operatorilor obligația de a furniza, la cerere, înregistrări contabile, inclusiv date provenind de la terți privitoare la venituri.

În scopul promovării unei piețe deschise și concurențiale, autoritatea de reglementare poate publica informațiile contabile obținute, cu respectarea dispozițiilor legale privind secretul comercial.

4. **Obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și a infrastructurii asociate.** Asemenea obligații pot fi impuse în special în cazul în care autoritatea de reglementare consideră că refuzul de a acorda accesul ori impunerea unor clauze care au efect similar ar conduce la împiedicarea dezvoltării unei piețe concurențiale, la nivelul vânzării cu amănuntul, sau la prejudicierea intereselor utilizatorilor finali.

Obligațiile impuse pot viza, printre altele: acordarea către un terț a dreptului de acces la clemente determinate ale rețelei sau la infrastructura asociată, inclusiv a accesului necondiționat la bucla locală; negocierea, cu bună credință, cu orice terț care solicită accesul; neretragerea dreptului de acces deja acordat; furnizarea către terți a anumitor servicii, prin vânzarea de gros a acestora, în vederea revânzării; acordarea accesului liber la interfețele tehnice, protocoalele sau alte tehnologii esențiale care sunt indispensabile pentru interoperabilitatea serviciilor, inclusiv a serviciilor de rețele virtuale; furnizarea colocării sau a altor forme de utilizare partajată a imobilelor sau echipamentelor, inclusiv a conductelor, clădirilor și pilonilor; furnizarea unor servicii determinate, necesare pentru asigurarea interoperabilității serviciilor destinate utilizatorilor finali, inclusiv a resurselor destinate serviciilor de rețele inteligente sau a serviciului de roaming în rețelele mobile; acordarea accesului la sistemele de asistență operațională sau la alte sisteme software similare, necesare pentru asigurarea unei concurențe loiale în furnizarea serviciilor; interconectarea rețelelor sau a elementelor rețelelor.

Autoritatea de reglementare poate atașa acestor obligații condiții referitoare la echitatea, rezonabilitatea și celeritatea îndeplinirii acestora. La impunerea obligațiilor, autoritatea de reglementare va lua în considerare, în special: viabilitatea tehnică și economică a utilizării sau instalării unor infrastructuri alternative, în condițiile dezvoltării pieței, pe baza naturii și tipului interconectării sau accesului în cauză; fezabilitatea furnizării accesului solicitat, în funcție de capacitatea disponibilă; investiția inițială realizată de proprietarul infrastructurii, pe baza riscurilor implicate în angajarea unei asemenea investiții; necesitatea promovării concurenței pe termen lung; existența anumitor drepturi de proprietate intelectuală, dacă este cazul; furnizarea de servicii pan-europene.

Obligațiile impuse de autoritatea de reglementare trebuie să fie, în funcție de natura problemei identificate, proporționale și justificate, și trebuie să fie adoptate numai după consultarea părților interesate, în condițiile legii.

Dacă, pe baza unei analize de piață realizate în condițiile legii, autoritatea de reglementare stabilește că pe o anumită piață relevantă există concurență efectivă, atunci ea va retrage sau va modifica în mod corespunzător obligațiile impuse în conformitate cu prevederile prezentului articol.

Cu cel puțin 30 de zile înainte de retragerea oricăror obligații impuse unui anumit operator, autoritatea de reglementare trebuie să aducă această intenție la cunoștința persoanelor care au încheiat acorduri de interconectare sau acces cu operatorul respectiv, pentru a permite acestora să găsească furnizori alternativi sau să renegocieze acordul încheiat.

5. Obligații privitoare la accesul necondiționat la bucla locală. Autoritatea de reglementare poate impune operatorului cu poziție semnificativă pe piața furnizării de buclă locală obligația de a publica o ofertă de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală constituită dintr-o pereche de fire metalice torsadate. Oferta de referință realizată în aceste condiții trebuie să conțină cel puțin elementele prevăzute în anexa la prezenta ordonanță.

Operatorul cu poziție semnificativă pe piața furnizării de buclă locală are obligația de a accepta toate cererile de acces la bucla locală și la infrastructura asociată primite, ori de câte ori acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic.

Operatorul cu poziție semnificativă pe piața furnizării de buclă locală are obligația de a pune la dispoziția solicitanților, în aceleași condiții cu acelea oferite pentru propriile servicii

sau pentru serviciile furnizate filialelor, sediilor secundare sau partenerilor săi, acele resurse asociate cu furnizarea accesului necondiționat la bucla locală, în special în ceea ce privește colocărea, conexiunile și sistemele software relevante.

Operatorul cu poziție semnificativă pe piața furnizării de buclă locală are obligația să aplice tarife fundamentate pe costuri pentru accesul necondiționat la bucla locală și la infrastructura asociată.

Autoritatea de reglementare poate impune în oferta de referință clauze care să asigure respectarea principiilor nediscriminării, concurenței loiale, eficienței economice și maximizării beneficiilor utilizatorilor.

Dacă pe o piață relevantă există un singur operator, atunci se prezumă că acesta are putere semnificativă pe piața respectivă. Obligațiile impuse unui operator astfel prezumat a avea putere semnificativă pe o anumită piață rămân în vigoare până în momentul în care autoritatea de reglementare, pe baza unei analize de piață realizate în condițiile legii, stabilește că există concurență efectivă pe piața relevantă în cauză.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, pe care îl suspunem Parlamentului spre adoptare.

